

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2022/23

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Homiletyka materialna i formalna
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Material and Formal Homiletics
Kierunek studiów	Teologia, kurs A, WSD w Kielcach
Poziom studiów	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki teologiczne
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	ks. prof. dr hab. Stanisław Dyk
---	---------------------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład	15	IX	3
ćwiczenia	15	IX	

Wymagania wstępne	1. Student posiada podstawową wiedzę na temat teologii przepowiadania 2. Student zna istotę oraz funkcję homilii 3. Student potrafi krytycznie korzystać ze opracowań dotyczących retoryki oraz komunikacji społecznej
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

C1: Student potrafi zastosować zasady hermeneutyki źródeł przepowiadania, w tym przede wszystkim lekcjonarza mszalnego.
C2: Student rozróżnia kerygmatyczne, egzystencjalne, didaskalijskie, parenetyczne i mistagogiczne treści przepowiadania.
C3; Student zna podstawowe elementy retoryki kaznodziejskiej oraz teorii komunikacji.

Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student rozpoznaje podstawowe źródła oraz definiuje treść przepowiadania	T_W04
W_02	Student wyjaśnia proces aktualizacji słowa Bożego	T_W04
W_03	Student rozpoznaje podstawowe aspekty retoryki kaznodziejskiej i teorii komunikacji	T_W04

UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student posługuje się podstawowymi zasadami hermeneutyki źródeł przepowiadania	T_U03, TD_U03
U_02	Student określa treści przepowiadania	T_U03, TD_U03
U_03	Student posługuje się zasadami retoryki w budowaniu jednostek kaznodziejskich	T_U03, TD_U03
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student przyjmuje odpowiedzialność za stan posługi słowa Bożego w Kościele	T_K02
K_02	Student dba o retoryczny wymiar przepowiadania	T_K02
K_03	Student wykazuje zainteresowanie podstawowymi metodami medytacji antropologicznej i homiletycznej	T_K02

III. Opis przedmiotu/ treści programowe

W ramach wykładów i ćwiczeń z homiletyki materialnej i formalnej student kontynuuje przygotowanie do należytego głoszenia słowa Bożego poprzez przepowiadanie kaznodziejskie. Wykłady mają ukazać zagadnienia homiletyki materialnej: Pismo Święte podstawowym źródłem przepowiadania, podstawowe treści kerygmatu, elementy moralne, liturgiczne, mistagogiczne i egzystencjalne w przepowiadaniu słowa Bożego. W ramach wykładów z homiletyki formalnej ukazuje się przepowiadanie słowa Bożego w konwencji teorii komunikacji (psychologiczno-socjologiczne aspekty przepowiadania; komunikacja werbalna i niewerbalna), retoryczny wymiar przepowiadania (kompozycja, język, styl, przyswajanie pamięciowe, wygłaszanie, dialog homiletyczny) oraz proces tworzenia kazania (homilii).

W ramach ćwiczeń student pracuje nad tekstem biblijnym i liturgicznym – od tekstu do homilii, dokonuje interpretacji czytań lekcjonarza, ćwiczy metodę medytacji antropologicznej i homiletycznej (styk słowa Bożego z konkretnym życiem kaznodziei oraz słuchacza), wypracowanie umiejętności posługiwania się zasadami retoryki w budowaniu jednostek kaznodziejskich.

IV. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwencjonalny	Egzamin ustny	Karta egzaminacyjna
W_02	Wykład konwersatoryjny	Egzamin ustny	Karta egzaminacyjna
W_02	Wykład konwersatoryjny	Egzamin ustny	Karta egzaminacyjna
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Analiza tekstu	Praca pisemna	Oceniony tekst pracy pisemnej
U_01	Ćwiczenia praktyczne	Prezentacja	Karta egzaminacyjna
U_01	Ćwiczenia praktyczne	Prezentacja	Karta egzaminacyjna
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Obserwacja	Karta egzaminacyjna
K_02	Dyskusja	Obserwacja	Karta egzaminacyjna
K_03	Dyskusja	Obserwacja	Karta egzaminacyjna

V. Kryteria oceny, uwagi...

Podstawą oceny w czasie wykładu będzie: egzamin w formie ustnej – 75 %; praca pisemnie konstruowana w ciągu semestru w czasie zajęć – 25% (oceniane na bieżąco w czasie trwania wykładu).

Podstawą oceny w czasie ćwiczeń będą ocenione prezentacje weryfikujące zdobytą wiedzę, nabyte umiejętności oraz kompetencje społeczne – 60 %; aktywność studenta w czasie prowadzonych zajęć – 25 %; obecność na zajęciach 15 %.

VI. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60

VII. Literatura

Literatura podstawowa
Broński W., <i>Argumentacja jako element warsztatu komunikacyjnego kaznodziei</i> , „Przegląd Homiletyczny” 5-6 (2001-2002) s. 125-132; Dyk S., <i>Aktualizacja słowa Bożego w przepowiadaniu</i> , „Roczniki Teologiczne” 69 (2022), z. 1: „Homiletyka”; Dyk S., <i>Homilia – droga do żywego poznania misterium Chrystusa</i> , Kielce 2016; Dyk S., <i>Co głosić, aby uwierzyli? Studium homiletyczne lekcjonarza mszalnego</i> , Lublin 2013, rozdział I: s. 27-66; <i>Homilia integralna. Studium treści przepowiadania homilijnego</i> , red. M. Dąbrowka, M. Klementowicz, Tarnów 2017; Franciszek, <i>Adhortacja apostolska o głoszeniu Ewangelii w dzisiejszym świecie „Evangelii Gaudium”</i> , Kraków 2013 (rozdział III: nr 135-159); Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, <i>Dyrektorium Homiletyczne</i> , Poznań 2015; Korolko M., <i>Podręcznik retoryki kaznodziejskiej</i> , Kraków 2010; Przyczyna W., Przybylska R., <i>Barriere i pomosty w komunikacji kaznodziejskiej</i> , „Przegląd Homiletyczny”, 8 (2004), s. 115-126.
Literatura uzupełniająca
<i>Głosimy Pana Jezusa Chrystusa. Treść przepowiadania</i> , red. H. Sławiński, Kraków 2017; Hajduk, <i>Współczesne typy przepowiadania</i> , Olsztyn 2019, s. 41-96; Klementowicz M., <i>Argumentacja ex auctoritate w uzasadnianiu twierdzeń w tekstach homilii</i> , „Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Językoznawcza” 28/48 (2021) nr 1, s. 219-229. Klementowicz M., <i>Spójność tekstu jako warunek poprawnej homilii</i> , „Roczniki Teologiczne” 64 (2017) z. 12, s. 63-77; Jaroszyński P., Jaroszyński Cz., <i>Kultura słowa. Podstawy retoryki klasycznej</i> , Szczecinek 2008; Matuszczyk B., <i>O potrzebie sztuki argumentacji we współczesnym kaznodziejstwie</i> , w: <i>Retoryka na ambonie z problemów współczesnego kaznodziejstwa</i> , P. Urbański (red.), Kraków 2003, s. 41-52; Twardy J., <i>Aktualizacja słowa Bożego w kaznodziejstwie</i> , Przemyśl 2009, s. 89-134;

Ziomek J., *Retoryka opisowa*, Wrocław 1990.